

ΜΙΑ ΤΡΑΓΙΚΗ ΑΥΤΟΚΤΟΝΙΑ

ΤΑΝ οι άστυνομοί μπήκαν στο δωμάτιο του Άννυ ντέ Λομπτό, αφού παρέβασαν την πόρτα, βρήκαν τον περίφημο ζωγράφο, τον μεγάλο και φημισμένο αυτό καλλιτέχνη, νεκρό στο κρεβάτι του, με το πιστόλι άκονα στο χέρι!... Δίπλα του, ραντισμένο με αίμα, βρισκόταν ένα άρκετά εκτενές γράμμα. Και να τί έγραφε στο τελευταίο του αυτό γράμμα ο τραγικός αυτόχειρ:

«Δέν γράφω την αφήγησι αυτή για να δικαιολογήσω την αυτοκτονία μου. Κανένας δέν έχει υποχρέωσι να δικαιολογή το πώς διαθέτει τη ζωή του. Θέλω μόνο να εξηγήσω μερικά πράγματα, να άρηγηθώ την άλλόκοτη περιπτώσι, την όποια ελάττωσι θα ύποψιάζονται και ή όποια μ' ώδήγησε στο θάνατο. Ή περιπτώσι αυτή, το άλλόκοτο αυτό περιστατικό μου, συνδέη ώς έξης:

Ήμουν στην Πράγα. Έμνανα ένα ταξίδιό αναφυχής, συγχρόως όμως, για να μη χάνω τον καιρό μου, παρακολούθησα και την καλλιτεχνική κίνησι, αναζητώντας πάντα καινούργιο ανθρώπινο ύλικό για τίς επιχειρήσεις μου. Ένα βράδυ, σ' ένα νυκτερινό κέντρο όχι και τόσο σπουδαίο, είδα μια χορεύτρια, που μου έκανε έντύπωσι. Χόρευε σαν αυτόματο, σαν ρομπότ, και είχε μια περίεργη έκφρασι. Ο αυτοματισμός της εκείνος ήταν έμφυτος, φυσικός. Σκέφτηκα λοιπόν ότι σ' ένα μπαλέτο μια τέτοια χορεύτρια θα ήταν άπαραίτητη και θα μπορούσε να κάνει θαύματα. Την ίδια νύχτα, μόλις τελείωσε το νουμέρό της, την πλησίασα και τίς έρωτάνα να ύπογραφή ένα συμβόλαιο μαζί μου. Δέχτηκε χωρίς καμμία αντίρρησι. Κι άμέσως τότε κατάλαβα σε τί χρωστούσε τον αυτοματισμό της, που μου είχε κάνει τόσο έντύπωσι. Τής έλειπε δόλτελα ή θέλησι και ήταν έτοιμη να δεχτή όποιαδήποτε επίδρασι. Ήταν ένα έτεροκίνητο πλάσμα.

Μετά μια βδομάδα ήμαστε στο Παρίσι. Στο διάστημα αυτό είχα μελετήσει όσο μπορούσα την "Όλγα Χλομπόσκα — έτσι την έλεγαν την παρίσηνη αυτή χορεύτρια. Και σιγά-σιγά μου γεννήθηκε μια πρωτότυπη ιδέα, που μου έγινε στο τέλος έπισημη: Να χρησιμοποιήσω την "Όλγα κατά τρόπο έντελως καινούργιο, να τη μεταχειριστώ σαν ένα είδος καλλιτεχνικού μντιουμ. Σκέφτηκα δηλαδή ότι θα μπορούσα να της ύποβάλω μια προσωπικότητα —κατά προτίμησι ιστορική— την όποια να ένασχόκη κατόπι στή σκηνή, κατά τρόπον άπόλυτα σύμφωνο με το πρότυπο. Μια καλή ιδιοκαλία — που εδώ θα ένεργούσε μάλλον σαν επίδρασι — κι' ένα προσεκτικό μακιγιάρισμα, θα ήταν οι βοηθοί μου...

***

Άρχισα από την Κλεοπάτρα. Μια έβδομάδα μου έφτασε για να ύποβάλω στην "Όλγα την ιδέα ότι είνε ή Κλεοπάτρα. Η άρροστημένη ψυχή της, ή αδύναμη θέλησι της με βοήθησαν ύπερβολικά σ' αυτό και σιγά-σιγά πίστεψα, παραδέχτηκη, άναγνώρισε κι' ή ίδια ότι είνε πραγματικά ή Κλεοπάτρα. Τής διδάξα έπίσης πώς πρέπει να είνε ώς Κλεοπάτρα και το αποτέλεσμα όλων αυτών των προσπαθειών μου ύπήρξε καταληκτικό. Τόσο είχα επιτύχει και τόσο την είχα επηρεάσει, ώστε όταν ή "Όλγα Χλομπόσκα εμφανίστηκε — όπως θα θυμούνται πολλοί — σ' ένα από τά κεντρικά παριναίνά θέατρα, σ' ένα χοροδράμα ώς Κλεοπάτρα, ή επιτυχία της ύπήρξε μοναδική. Κανένας δέν μπορούσε να φαντασθή τόσο τέλεια ιστορική άναδημιουργία. Έτσι, μαζί με τά μεγάλα κέρδη που πραγματοποιήσα ώς ζωγράφος, άπόκτησα και φήμη ώς χορογράφος. Είχα βρεί τον δρόμο της διεθνούς επιτυχίας. Θα γινόμουν ένας δεύτερος Ντιανκλέφ. Συνέχισα λοιπόν τίς προσπάθειές μου. Και ή "Όλγα εμφανίστηκε κατ' αμείνω — με μια άρκετά μεγάλη διακοπή άνάμεσα σε κάθε άλλαγή προσωπικότητας, για να μένη καιρός για τη διαδοχή των επιδράσεων — σε διάφορους ιστορικούς ρόλους, όπως τής Σαλώμης, τής Σεχεράζαϊτ, τής Πομπαδούρ, τής Μεγάλης Αϊκατερίνης, τής Δουκρητίας Βοργία, κ. ά. Κάθε της εμφάνισις ήταν κι' ένας νέος θρίαμβος. Και τά κέρδη μου και ή φήμη μου μεγάλωναν συνεχώς.

***

Έφροντίσα, με κάθε τρόπο, να μη συνδεθώ μ' αυτή τη γυναίκα, γιατί φοβόμουν μη χάσω την επίδρασι μου επάνω της, μην παρασθώ. Έμνανα ο ζωγράφος και ο δάσκαλός της. Τίποτε άλλο... Η ιστορία αυτή συνεχίστηκε τέσσερα δλόκληρα χρόνια. Η "Όλγα, που έκτός από την περίεργη τέχνη της, είχε και μίαν άνωτέρω βλητη σε μυστήριο όμορφιά, έγινε πια μια από τίς περιφημότερες χορεύτριες τής εποχής μας. Πάντα όμως έμενε έτεροκίνητη. Δέν μπορούσε να ξεφύγη από την επίδρασι μου. Και νόμιζα πώς

όλα θα πήγαιναν πάντοτε έτσι άπλά.

Στή σειρά των ιστορικών ρόλων που «ένσάρκωσε» ή "Όλγα,, ήρθε μια μέρα — πριν από τρείς μήνες — και ο ρόλος τής "Άννας Βόλεϋν, τής συζύγου του Έρρίκου 8ου, που ο άρχιος αυτός Κνωποπόλων είχε θανατώσει τόσο τραγικά. Η εμφάνισις τής "Όλγας ώς "Άννας Βόλεϋν ήταν ένας από τους μεγαλύτερους θριάμβους της. Το κοινό την άποθέωσε κυριολεκτικά. Και προέδλεπα μακριά σειρά παραστάσεων.

Δέν πέρασαν όμως δέκα μέρες και ξέσπασε ή τραγωδία που δέν την είχα ύποπτευθεί ώς τη στιγμή. Η "Όλγα άρχισε έξαφνα να ζή μέσα σε μια τρομερή άγωνία. Πιστεύοντας πώς είνε ή "Άννα Βόλεϋν, κυριέθηκε από τον φόβο του προσεχούς θανάτου της. Κι' ένα βράδυ — πριν από έναμνηση μήνα — ήρθε, τρελλή από άγωνία, έπεισε στα πόδια μου και με παρακάλεσε να μην άφήσω να τη σκοτώσουν.

Τότε κατάλαβα τί είχα κάνει, ποιά φοβερό πείραμα είχα επιχειρήσει. Προσπάθησα να σαματήσω το κοκό, μα ήταν πια άργά. Η "Όλγα, παραγμένη πολύ βαθιά, είχε χάσει την ψυχική ίσορροπία της, είχε τρελλαθεί!...

***

Θεέ μου!... Το μαρτύριο κάθε μέρα και μεγάλες περισσότερο. Η άτυχη "Όλγα δέν συλλογιζόταν τίποτε πια, παρά τη θανατική εκτέλεσι τής "Άννας Βόλεϋν δηλαδή, καθώς πίστευε, τη δική της. Διαρκώς, χωρίς σχεδόν διακοπή, με έκέτευε να τη σώσω. Δέν έκλαψε, δέν φώναζε, δέν έκανε σκηνές. Ήταν ήρεμη, ταπεινή, θλιμμένη. Κι' αυτή της άκριβώς ή έγκατερίρησι μου σπάραζε την καρδιά.

Στήν άρχή άγωνίστηκε, πάλαυα, προσπάθησα με κάθε τρόπο να την ήσυχάσω. Νόμιζα πώς δέν ήταν παρά μια ύπερβολή ύποβολής. Κατάλαβα όμως ρηχόγρη πώς είχα μπροστά μου μια τρελλή. Κι' εγώ, ναι, εγώ ήμουν ο μόνος ύπεύθυνος για την τρέλλα της. Άρχισα να αισθάνομαι τύψεις, έχασα τόν ύπνο μου, έγινα άνήσυχος, νευρικός. Όσο περνούσαν ή μέρες, τόσο μεγαλύτερη ή ταραχή μου. Ύπέφερα τρομερά. Η "Όλγα δέν μ' άφρινε ούτε στιγμή. Την κυνηγούσε συνεχώς το φάντασμα του θανάτου. Είχε γίνει κι' ή ίδια ένα φάντασμα, μια σκιά του έαυτού της, μια τραγική όπασαση. Δέν έβγαίνε πια στή σκηνή. Φοβόταν... Φοβόταν όπου κι' άν βρισκόταν. Παντού και πάντοτε. Όλοι ήσαν κι' αυτήν Έρρίκοι όδύσοι. Και διαρκώς με έκλιπαρούσε, με έκέτευε να τη σώσω...

Η ζωή μου είχε καταστήσει πια εφιάλης. Σκέφτηκα να φύγω, ν' άφήσω την "Όλγα και να φύγω, αλλά δέν βρήκα αυτή τη δύναμη τής σκληρότητος. Έξλεπα κι' εγώ όπασίες, έγινα ύπερβολικός. Και χτές, χτές το βράδυ, έπειτα από μια νέα σκηνή, τραγικότερη αυτή άπό κάθε προηγούμενη, πήρα την άπόφασι να σκοταθώ. Έτσι μόνο θα σωζόμουν από τίς τύψεις που θα με κυνηγούσαν όπου και να πήγαινα. Το γράμμα μου αυτό, που το γράφω με τά τελευταία ύπολείμματα τής διανοήσις και ψυχικής μου γαλήνης, άς χρησιμεύσει σαν ένα νυκτομνημόνιο. Οι ψυχιάτροι άς προσπαθήσουν να γιατρέψουν — αν γιατρέψεται — την έτεροκίνητη "Όλγα, το θύμα μου. Για μένα ο θάνατος είνε μια ξεκούρασι και μια διαφυγή, μια λύτρωσι... ANFY NTE ΛΑΜΠΡΟ».

***

Την ίδια αυτή μέρα, ή τραγική "Όλγα Χλομπόσκα κλείστηκε σε μια ψυχιατρική κλινική. Η πάθησις της ήταν άνίατη. Κι' έτσι έχασε έξαφνα τό Παρίσι την πρωτοτύπη χορεύτριά του.

ΜΙΚΡΑ ΠΕΡΙΕΡΓΑ

ΤΙ ΓΡΑΦΕΙ Ο ΠΛΙΝΙΟΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΕΛΕΦΑΝΤΑ

Ο Λατίνος ιστορικός Πλίνιος, περιγράφοντας σε κάποιο βιβλίο του τόν έλέφαντα, αναφέρει στο τέλος κά μερικώς θεραπευτικές ιδιότητες που απέδιδαν τότε στα διάφορα όργανά του.

Φτάνει μάλιστα μέχρι του σημείου να ύποστηρίξη κι' ο ίδιος με σοβαρότητα, πράγματα άφάνταστα κι' άπίθανα, όπως τά έξης:

«Τό αίμα του έλέφαντος, λείει, και προπαντός του άρσενικού, σταματάει άκαριαίως κάθε είδους αίμορραγία και θεραπείει τούς ρευματισμούς.

» Τό έλεφαντοστούν, όταν το ψιλοκοπανίσαις και τό πιεις, ανακατεμένο με κρασί, μπορεί να σου εξαλείψη από τό πρόσωπο κάθε κηλίδα, εντιστα και άσχημια.

» Αν έχεις δυνατό πονοκέφαλο και θέλεις να σου περάση, τό μόνο φάρμακο που ύπάρχει είνε ν' άκουμπήσας πάνω στο μέτωπό σου την προσοκίδα του έλέφαντος!

» Τό σηκότι, τέλος, του έλέφαντος θεραπείει την έπιληψία, κελ. κελ.

